

**КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА
ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ, 5. 3. 2017.**

**Комплет тестова са решењима
- 7. и 8. разред -**

Школска 2016/2017. година
Општинско такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VII разред

Шифра: _____

1.	<p>На основу понуђеног монолога препознај књижевног јунака и његово име и презиме напиши на линији испод одломка.</p> <p>„Сад што ћу да радим?! Могло ми је бити да сједим дома као господин. Нанесе ме неки гријех да овдје лудо погинем: пак да је за кога, ни по јада, но за ове страшиве и надуте ниткове. Идем баш на конак, пак ћу сутра опет пред судије нека ми даду пратиоца да ми ђеверује, ако погинем, да ми се бар зна гроба; овако могу лудо пропасти прије мегдана...”</p> <p>_____</p> <p>(име и презиме књижевног јунака)</p>
2.	<p>Пажљиво прочитај следећи одломак, па одреди о ком познатом књижевнику је реч. Његово име и презиме напиши на линији испод текста.</p> <p>Рођен је у Мокрину у Банату. Познати је песник, драматичар, сликар, сценариста и редитељ. Радио је као новинар у Новом Саду и Београду. Написао је тридесетак збирки песама, од чега је трећина намењена младима. Најпознатији је по књигама: <i>Плави чуперак</i>, <i>Шашава књига</i>, <i>Гарави сокак...</i></p> <p>_____</p> <p>(име и презиме књижевника)</p>
3.	<p>На линији напиши назив књижевног термина којим се именује опис неког лика у књижевном делу, као у следећем примеру.</p> <p>Вељко је био танка и висока струка, смеђе косе и врло мали(х) бркова, дугуљаст(х) суви(х) образа, широки(х) уста и подугачка, мало покучаста носа...</p> <p>Назив траженог књижевног термина је: _____.</p>
4.	<p>У следећем примеру подвуци све епитете.</p> <p>„Њихов сјај је био плав, мутан и чедан, Сјај морем скривене, скупоцене шкољке.”</p>
5.	<p>Који догађај је опеван у песми <i>Крвава бајка</i> Десанке Максимовић?</p> <p>а) стравичан злочин у Крагујевцу који су извршиле немачке окупаторске снаге над српским становништвом у Првом светском рату</p> <p>б) стравичан злочин у Крагујевцу који су извршиле италијанске окупаторске снаге над српским становништвом у Другом светском рату</p> <p>в) стравичан злочин у Крагујевцу који су извршиле немачке окупаторске снаге над српским становништвом у Другом светском рату</p>

6.	<p>Пред тобом су стихови Васка Попе, испевани о једном српском манастиру. На линијама напиши назив тог манастира и чија је то задужбина.</p> <p>„Плаво и златно Последњи прстен видика Последња јабука сунца</p> <p>Зографе Докле твој поглед допире</p> <p>Чујеш ли коњицу ноћи Алах ил Илалах...”</p> <p>а) Назив манастира је: _____.</p> <p>б) Тај манастир је задужбина _____. (допуни реченицу именом и презименом задужбинара)</p>	
7.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Поред тачних заокружи Т, а поред нетачних Н.</p> <p>1. Хајдук Станко Јанка Веселиновића припада хајдучком циклусу. Т Н</p> <p>2. Спасовске песме су летње обредне песме које се певају око летње дугодневице. Т Н</p> <p>3. Јунак епске песме назива се епски јунак. Т Н</p>	
8.	<p>Дати су одломци из три бајке. Заокружи слово испред оне бајке која није народна, већ је ауторска.</p> <p>а) Преко читавог неба, сва блистава, као шарени лук, путовала је мала река. Један крај лука дотицао је врх планине, други је нежно зарањао у море, али она сама није припадала ни планини ни мору. Била је небеска река.</p> <p>б) Мало час, ето ти аждаје, велика је, страшна је, гадна је! Како аждаја изиђе, ухвати се с њим попојаске, па се понеси летни дан до подне. А кад подне пригреје, онда рече аждаја: „Та пусти ме, царев сине, да замочим своју пуну главу у језеро, па да те бацам у небеске висине”.</p> <p>в) Сад дође ред на најмлађег сина да и он чува јабуку; он се оправи, дође под јабуку и намести кревет под њом, па легне спавати. Кад буде испред поноћи, он се пробуди, па погледа на јабуку, а јабука већ почела зрети, сав се двор сјаје од ње.</p>	
9.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. У науци о књижевности сиже је:</p> <p>а) сажетак или резиме неког текста; б) фабула или радња једног дела; в) распоред догађаја у књижевном тексту.</p>	
10.	<p>1. Заокружи слово испред назива врсте којој припада дело <i>Живот и прикљученија</i> Доситеја Обрадовића.</p> <p>а) житије в) путопис б) аутобиографија г) дневник</p> <p>2. Реч „прикљученије” значи: _____.</p>	

11.	<p>Наведи назив врсте строфе коју препознајеш у следећем примеру и одговор напиши на линији.</p> <p>„Као златне токе, крвљу покапане, Доле пада сунце, за гору, за гране.</p> <p>И све немо ћути, не миче се ништа; То најбољи витез паде са бојишта!”</p> <p>Назив врсте строфе је: _____.</p>													
12.	<p>Подвуци кључни мотив у следећем одломку из песме Јована Јовановића Змаја.</p> <p>„Песмо моја, већ си на полету, поздрави ми све на овом свету, поздрави ми славље и голубе, и сва срца што се силно љубе.”</p>													
13.	<p>Повежи линијама ауторе и њихова дела. Једно дело је вишак.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Бранко Радичевић</td> <td style="width: 50%;">Бачки растанак</td> </tr> <tr> <td>Данило Киш</td> <td>Плава гробница</td> </tr> <tr> <td>Алекса Шантић</td> <td>Симонида</td> </tr> <tr> <td>Коста Трифковић</td> <td>Моја отаџбина</td> </tr> <tr> <td>Милан Ракић</td> <td>Дечак и пас</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Избирачица</td> </tr> </table>	Бранко Радичевић	Бачки растанак	Данило Киш	Плава гробница	Алекса Шантић	Симонида	Коста Трифковић	Моја отаџбина	Милан Ракић	Дечак и пас		Избирачица	
Бранко Радичевић	Бачки растанак													
Данило Киш	Плава гробница													
Алекса Шантић	Симонида													
Коста Трифковић	Моја отаџбина													
Милан Ракић	Дечак и пас													
	Избирачица													
14.	<p>У следећем одломку подвуци дидаскалије.</p> <p>СУДАЦ: Вас се двојица не разумијете. Мене ћеш ти боље разумјети. Је ли те та твоја жена, на име садашња, оженила као удовица или као дјевојка? Ваљда сад разумијеш?</p> <p>ДАВИД: (зачуђено): Ама, господине, немој ти барем бити будала! Како ће мене моја рођена жена оженити?!</p> <p>ПИСАРЧИЋ: (напреже се озбиљно да разјасни Давиду): Је ли та твоја жена, на име коју сад имаш, је ли, питамо те, била прије оженита?</p> <p>ДАВИД: Жена оженита! (Крсти се зачуђено и хода по соби.) Жена оженита! Ама, зар се у вашој земљи жене жене?</p> <p>СУДАЦ: (дуго размишља): Колико је стара та твоја жена?</p> <p>ДАВИД: Па има једно тридесет година с једне стране, а...</p>													
15.	<p>Пажљиво прочитај следећи пример, па на линији испод напиши назив дате кратке усмене прозне врсте.</p> <p>Питали пса:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Зашто свакога репом поздрављаш? – Зато што немам капе. <p>Назив кратке усмене прозне врсте: _____.</p>													

16.	<p>Шта чини основу историјског романа? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) Историјски догађај и судбина јунака која је одређена тим догађајем. б) Сажет приказ историјског догађаја у којем је конкретна слика употребљена у пренесеном значењу. в) Сећање писца на одређени историјски догађај у којем је и сам учествовао.</p>	
17.	<p>Напиши наслов епске народне песме преткосовског тематског круга, из које је следећи одломак.</p> <p>„Видите ли, Бог вас не видио! Књига каже, на Урошу царство, Од оца је остануло сину, Ђетету је од кољена царство.”</p> <p>_____</p> <p>(тачан назив песме)</p>	
18.	<p>Подвуци наслове дела која је написао Иво Андрић.</p> <p><i>Плава гробница Мостови Међу својима Прича о кмету Симану Аска и вук</i></p>	
19.	<p>Који се стихови римују као парна рима у катрену? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) Први и четврти, други и трећи стих. б) Први и други, трећи и четврти стих. в) Први и трећи, други и четврти стих.</p>	
20.	<p>У следећем одломку из народне епске песме <i>Ропство Јанковић Стојана</i> подвуци стихове у којима препознајеш тужбалицу.</p> <p>„Стојан оде своме винограду. нађе мајку Јанковић Стојане, нађе мајку у своме винограду; косу реже остарила мајка, косу реже па виноград веже, а сузама лозицу залива и спомиње свог Стојана сина: Ој, Стојане, јабуко од злата! Мајка те је већ заборавила, Снаје Јеле заборавит нећу; Снајо Јело, неношено злато!”</p>	

Тест прегледао: _____

Број бодова: _____

	Решења:	Напомена:
1.	Кањош Мацедоновић	1 бод
2.	Мирослав Антић (признаје се и: Мика Антић / Мирослав Мика Антић)	1 бод
3.	портрет	1 бод (Признаје се појам написан почетним великим или малим словом.)
4.	„Њихов сјај је био <u>плав</u> , <u>мутан</u> и <u>чедан</u> , Сјај (<u>морем</u>) <u>скривене</u> , <u>скупоцене</u> шкољке.”	Један, два и три тачна одговора – 0 бодова. Четири и пет тачних одговора – 1 бод.
5.	в)	1 бод
6.	а) Манасија (признаје се и: Ресава) б) деспот Стефан Лазаревић (деспота Стефана Лазаревића)	1 бод (Одговор се признаје и ако је реч деспот написана великим словом.)
7.	1. Н 2. Т 3. Т	Један и два тачна одговора – 0 бодова. Три тачна одговора – 1 бод.
8.	а)	1 бод
9.	в)	1 бод
10.	1. б) 2. доживљај (догађај, догoдoвштина, пустoлoвина)	1 бод (Признаје се и одговор дат у множини.)
11.	дистих	1 бод
12.	<u>Песмо</u>	1 бод
13.	Бранко Радичевић – <i>Ђачки растанак</i> Данило Киш – <i>Дечак и пас</i> Алекса Шантић – <i>Моја отаџбина</i> Коста Трифковић – <i>Избирачица</i> Милан Ракић – <i>Симонида</i>	Један, два и три тачна одговора – 0 бодова. Четири и пет тачних одговора – 1 бод.

14.	<u>зачуђено</u> <u>напреже се озбиљно да разјасни Давиду</u> <u>Крсти се зачуђено и хода по соби</u> <u>дуго размишља</u>	1 бод (Само ако је све тачно подвучено; уколико је ученик подвукао одговор који није тачан – цео одговор се не признаје.)
15.	питалица	1 бод (Признаје се појам написан почетним великим или малим словом.)
16.	а)	1 бод
17.	<i>Урош и Мрњавчевићи</i>	1 бод
18.	<i>Мостови</i> <i>Прича о кмету Симану</i> <i>Аска и вук</i>	1 бод (само све тачно подвучено; уколико је ученик подвукао одговор који није тачан – одговор се не признаје)
19.	б)	1 бод
20.	<u>Ој, Стојане, јабучко од злата!</u> <u>Мајка те је већ заборавила,</u> <u>Снеје Јеле заборавит нећу;</u> <u>Снајо Јело, неношено злато!"</u>	1 бод (само све тачно подвучено; уколико је ученик подвукао одговор који није тачан – одговор се не признаје)

Школска 2016/2017. година
Општинско такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1.	<p>Пажљиво прочитај следећи текст, па одреди о ком књижевном термину је реч. Назив тог термина напиши на линији.</p> <p>Овај термин је први пут употребио грчки филозоф Аристотел у књизи „О песничкој уметности” да би објаснио циљ трагедије. Према његовом мишљењу, гледање трагедије има позитиван ефекат на гледаоце јер доводи до прочишћења човековог духа.</p> <p>Назив књижевног термина је: _____</p>	
2.	<p>Одреди врсту риме коју препознајеш у следећем примеру.</p> <p>„Све је тако тихо и у мојој души Продужено видим ово мирно море Шуме олеандра, љубичасте горе, И блед обзор што се протеже и пуши.”</p> <p>Врста риме је: _____</p>	
3.	<p>Ко је Вуку Карацићу казивао песме <i>Марко Краљевић и Муса Кесеџија</i>, <i>Женидба Душанова</i>, <i>Цар Лазар и царица Милица</i>, као и приповетку <i>Међедовић</i>? На линији испод напиши име и презиме казивача.</p> <p>Казивач је: _____</p>	
4.	<p>У следећем примеру подвучи епитете.</p> <p>На дубоком небу, крај ретких цируса назире се рефлекс блиског мора. И као да се осећа његов непознати мирис. У овом плавом пространству незиру се извртнуте једрилице и бели расплинути бродови.</p>	
5.	<p>Пажљиво прочитај следећи одломак и одреди мотив који у њему доминира. Одговор напиши на линији.</p> <p>„Кад би вјетар утолио, дим би уграбио прилику да се извуче, те се могу разабрати: у једном углу кревет, испуњен сламом, али сав расклиматан; у другом разбој и на њему неколико хаљина; према вратима кош и над њим нахерена полица са неколико комада посуђа; око огњишта још два-три лонца и толико трножних сточића. И то бјеше цијело покућство.”</p> <p>Главни мотив је: _____</p>	

12.	<p>У следећем одломку из „Горског вијенца“ Петра Петровића Његоша подвуци стихове који се користе као изреке и пословичне мудрости.</p> <p>„Од владике и свијех главара Селим-паши отпоздрав на писмо. Тврд је орах воћка чудновата, Не сломи га, ал’ зубе поломи! Није вино пошто приђе бјеше. није свијет оно што мишљасте; барјактару дариват Европу— грехота је о том и мислити! Веља крушка у грло западне.”</p>													
13.	<p>Повежи линијама ауторе и називе књижевних дела. Једно дело је вишак.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Васко Попа</td> <td style="width: 50%;"><i>Јабuka на друму</i></td> </tr> <tr> <td>Петар Кочић</td> <td><i>Вече</i></td> </tr> <tr> <td>Симо Матавуљ</td> <td><i>Манасија</i></td> </tr> <tr> <td>Ђура Јакшић</td> <td><i>Кроз мегђаву</i></td> </tr> <tr> <td>Вељко Петровић</td> <td><i>Србија</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>Пилпенда</i></td> </tr> </table>	Васко Попа	<i>Јабuka на друму</i>	Петар Кочић	<i>Вече</i>	Симо Матавуљ	<i>Манасија</i>	Ђура Јакшић	<i>Кроз мегђаву</i>	Вељко Петровић	<i>Србија</i>		<i>Пилпенда</i>	
Васко Попа	<i>Јабuka на друму</i>													
Петар Кочић	<i>Вече</i>													
Симо Матавуљ	<i>Манасија</i>													
Ђура Јакшић	<i>Кроз мегђаву</i>													
Вељко Петровић	<i>Србија</i>													
	<i>Пилпенда</i>													
14.	<p>Заокружи слово испред правилне комбинације стилских фигура које препознајеш у следећим стиховима.</p> <p>„Ово ми је пришапнула једна дугорепа птица, Брбљива, свезнајућа, прозрачна као светлост.”</p> <p>а) контраст, епитети, хипербола б) персонификација, епитети, поређење в) поређење, хипербола, епитети</p>													
15.	<p>На основу понуђеног одломка препознај о ком делу је реч, па наслов тог дела и име писца напиши на линијама испод. Притом води рачуна о правопису!</p> <p>„Ово што се догодило са мном, Богу се тако о мени свидело, који ме је од оца мојега доведе провео а да ме ви нисте ухватили, па ме он и сада од ваших руку избави. Јер ви сте хтели да ме са добра и жељена пута спречите и да се са мном похвалите, угодивши своме господару. Али Бог мој, на кога се уздах и изиђох, био ми је помоћник, као што видите, и он ће и убудуће водити мој живот по својој вољи.”</p> <p>1. Назив дела: _____</p> <p>2. Име писца: _____</p>													

16.	<p>Повежи линијама имена главних јунака са антагонистима (ликовима који су им у књижевним делима супротстављени). Један антагонист је сувишан.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Иво Сенковић</td> <td style="width: 50%;">вук</td> </tr> <tr> <td>владика Данило</td> <td>ага од Рибника</td> </tr> <tr> <td>кнез Лазар</td> <td>султан Бајазит</td> </tr> <tr> <td>Марко Краљевић</td> <td>влах Алија</td> </tr> <tr> <td>Аска</td> <td>Муса Кесеџија</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Селим везир</td> </tr> </table>	Иво Сенковић	вук	владика Данило	ага од Рибника	кнез Лазар	султан Бајазит	Марко Краљевић	влах Алија	Аска	Муса Кесеџија		Селим везир
Иво Сенковић	вук												
владика Данило	ага од Рибника												
кнез Лазар	султан Бајазит												
Марко Краљевић	влах Алија												
Аска	Муса Кесеџија												
	Селим везир												
17.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. Наслов приповетке „Све ће то народ позлатити” Лазе Лазаревића има једно од следећих значења:</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">а) хумористично;</td> <td style="width: 50%;">в) трагично;</td> </tr> <tr> <td>б) иронично;</td> <td>г) симболично.</td> </tr> </table>	а) хумористично;	в) трагично;	б) иронично;	г) симболично.								
а) хумористично;	в) трагично;												
б) иронично;	г) симболично.												
18.	<p>Повежи линијама загонетке и њихове одгонетке. Једна одгонетка је сувишна.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 60%;">Највише зна, најмање говори.</td> <td style="width: 40%;">ПУШКА</td> </tr> <tr> <td>О клину виси, о злу мисли.</td> <td>ВЕЧЕ</td> </tr> <tr> <td>Бијела се роди, зелена одрасте, црвена умре.</td> <td>ПУЖ</td> </tr> <tr> <td>Чиме почиње ноћ, тиме се свршава дан.</td> <td>ТАЈНА</td> </tr> <tr> <td>Ко је увек сам у кући?</td> <td>КЊИГА</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ТРЕШЊА</td> </tr> </table>	Највише зна, најмање говори.	ПУШКА	О клину виси, о злу мисли.	ВЕЧЕ	Бијела се роди, зелена одрасте, црвена умре.	ПУЖ	Чиме почиње ноћ, тиме се свршава дан.	ТАЈНА	Ко је увек сам у кући?	КЊИГА		ТРЕШЊА
Највише зна, најмање говори.	ПУШКА												
О клину виси, о злу мисли.	ВЕЧЕ												
Бијела се роди, зелена одрасте, црвена умре.	ПУЖ												
Чиме почиње ноћ, тиме се свршава дан.	ТАЈНА												
Ко је увек сам у кући?	КЊИГА												
	ТРЕШЊА												
19.	<p>На линији напиши почетни стих песме „Србија” Оскара Давича.</p> <p>_____</p>												
20	<p>Поред сваког од понуђених мотива из народне баладе „Женидба Милића Барјактара” напиши Л ако је мотив лирски, а Е ако је епски:</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 40%;">1. Опис Љепосавине лепоте</td> <td style="width: 60%;">_____</td> </tr> <tr> <td>2. Даривање младожење</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>3. Смрт Љепосаве у гори</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>4. Милићева тужбалица</td> <td>_____</td> </tr> </table>	1. Опис Љепосавине лепоте	_____	2. Даривање младожење	_____	3. Смрт Љепосаве у гори	_____	4. Милићева тужбалица	_____				
1. Опис Љепосавине лепоте	_____												
2. Даривање младожење	_____												
3. Смрт Љепосаве у гори	_____												
4. Милићева тужбалица	_____												

Тест прегледао: _____

Број бодова: _____

	Решења:	Напомена:
1.	катарза	1 бод
2.	обгрљена	1 бод
3.	Тешан Подруговић	1 бод
4.	На <u>дубоком</u> небу, крај <u>ретких</u> цируса назире се рефлекс <u>блиског</u> мора. И као да се осећа његов <u>непознати</u> мирис. У овом <u>плавом</u> пространству незиру се <u>изврнуте</u> једрилице и <u>бели</u> <u>расплинути</u> бродови.	Један, два, три четири, пет и шест тачна одговора – 0 бодова. Седам и осам тачних одговора – 1 бод. (Уколико је ученик подвукао одговор који није тачан – цео одговор се не признаје.)
5.	сиромаштво (немаштина, беда)	1 бод
6.	Шта си ме звао? Помириши!	1 бод (Уколико је ученик подвукао неки појам који није тачан – цео одговор се не признаје.)
7.	в)	1 бод
8.	<u>Шта је то? Купа стиснута у руци</u> <u>Драгог мог? То отров њему, видим</u> <u>Пре времена је докрајчио век.</u>	1 бод (Уколико је ученик подвукао одговор који није тачан – цео одговор се не признаје)
9.	Жан (Ба(п)тист Поклен) Молијер	1 бод (Признаје се и само Молијер.)
10.	1. Н 2. Т 3. Т	1 бод
11.	а) епски десетерац	1 бод
12.	(1) <u>Тврд је орах воћка чудновата,</u> <u>Не сломи га, ал' зубе поломи!</u> (2) <u>Није вино пошто приђе бјеше,</u> (3) <u>Веља крушка у грло западне."</u>	1 бод (за два и три тачно подвучена израза) (Уколико је ученик подвукао одговор

		који није тачан – цео одговор се не признаје)
13.	Васко Попз – <i>Манасија</i> Петар Кочић – <i>Кроз мећаву</i> Симо Матавуљ – <i>Пилипенда</i> Ђура Јакшић – <i>Вече</i> Вељко Петровић – <i>Јабука на друму</i>	Један, два и три тачна одговора – 0 бодова. Четири и пет тачних одговора – 1 бод.
14.	б)	1 бод
15.	1. Житије Светог Саве 2. Теодосије (Хиландарац)	1 бод
16.	Иво Сенкевић – ага од Рибника Владика Данило – Селим везир кнез Лазар – султан Бајазит Марко Краљевић – Муса Кесеџија Аска – вук	Један, два и три тачна одговора – 0 бодова. Четири и пет тачних одговора – 1 бод.
17.	б)	1 бод
18.	Највише зна, најмање говори. – КЊИГА О клину виси, о злу мисли. – ПУШКА Бијела се роди, зелена одрасте, црвена умре. – ТРЕШЊА Чиме почиње ноћ, тиме се свршава дан. – ВЕЧЕ Ко је увек сам у кући? – ПУЖ	Један, два и три тачна одговора – 0 бодова. Четири и пет тачних одговора – 1 бод.
19.	Ја знам сва твоја лица, свако шта хоће, шта носи.	1 бод (Признаје се као тачан и одговор у којем није коришћена интерпункција.)
20.	1. Л 2. Е 3. Е 4. Л	Један и два тачна одговора – 0 бодова. Три и четири тачна одговора – 1 бод.